
SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opsigelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. — Annonser må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHold: Pinsebønn. — Maria, jomfru og mor. — Mot målet. — Sann og falsk mystikk. — Radikalismens psykologi. — Den eukaristiske kongress i København. — Hvorledes skoleelever ønsker sig sin lærer. — Fortvile eller håpe? — Min kommode. — Herhjemme — og derute.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 23743

RETT + OG + SANNHET

Pinse-bønn.

*Kom, Gud Helligånd,
bryt vår brødes bånd
med din allmakts kraft og nåde,
Vern oss, vis oss vei,
at vi snubler ei
i en verden full av ve og våde.*

*Pinsevind fra Gud,
bar ditt blide bud,
som et sakte sus i vårens lunde.
Kall i Jesu navn
inn i Kirkens favn
sjeler som mot lyset monne stunde.*

*Pinseild, vær nær,
med ditt stråleskjær,
over livets mulm og møde.
Spred din glans og glød
over sorg og nød
som en gyllen morgenrøde.*

*Sign oss, styrk og sval!
Kors og kamp og kval
blir ved dig til himmelveie.
Derfor ber vi: Kom,
gjør til helligdom
sjelen som du fikk til arv og eie.*

*Da skal grøden gro,
kjærlighet og tro
vinne sine store seire.
Helligånd, vær nær,
hos din vidnehær —
da er nådens Gud i våre leire.*

K. KJELSTRUP.

Maria, jomfru og mor.

Av H. E. Béchaux, O. P.

(Forts.)

II.

Maria som mor.

Men Maria er også Jesu mor. Derfor er hun jomfru — derfor er hun «full av nåde» — derfor er hun den uplettede undfangelse.

I kraft av de ord som blev sagt til Eva er alt moderskap smertefullt: «Med smerte skal du føde dine barn» (1. Mos. III. 16). Men en jomfru skulde føde med glede. — Dog også her var smerten tilstede, om ikke på grunn av det guddommelige moderskap, så for vår frelses skyld: Maria var jo vår Frelser Jesu mor, og der gis nu engang ingen frelse uten lidelse. Brevet til Hebreerne sier: «Uten blodsutgydelse skjer ingen forlatelse» (IX, 22). Frelserens mor *måtte* lide.

La oss med Evangeliet betrakte alle Marias smerter: hennes smerter under Jesu barndomsliv, hennes smerter under Jesu offentlige liv, hennes smerter under Jesu lidelse.

For det første under Jesu barndomsliv.

Maria følte smerte straks etter bebudelsen, da hun forstod Josefs angst og at han tenkte på å skilles fra henne i hemmelighet. (Matt. I, 19).

Maria følte smerte i Betlehem, da der ikke var plass i herberget (Luk. II, 7), og da hun, en fattig blandt de fattigste, måtte legge barnet Jesus i en krybbe.

Maria følte smerte da hun fremstillet Jesus for Herren i Jerusalems tempel og hørte den gamle Simeons hårde spådom: «Denne skal bli til fall og til opreisning for mange i Israel, og din sjel skal et sverd gjennembore.» (Luk. 2, 34—35).

Maria følte smerte da hun måtte flykte til Egypten, og ikke kunde advare andre mødre mot kong Herodes som vilde drepe deres små barn.

Maria følte smerte da Jesus var tolv år og blev tilbake i Jerusalem uten at hans foreldre visste det. De lette etter Ham, og tre dager etter fant de Ham til slutt i templet. Og Maria sa til Ham: «Min sønn, hvorfor gjorde du dette! Din far og jeg har lett etter dig med smerte». Jesus svarte: «Hvorfor lette I etter mig? Visste I ikke at jeg bør være i det som er min Faders?» (Luk. II, 42—50).

Under Jesu offentlige liv omtaler Evangeliet Maria bare tre ganger, og det på en måte som trenger en forklaring. Vi kunde ellers tro at Jesus forbigår sin mor, og det er selvfølgelig ikke så. Men skal vi gå ut fra

våre egne naturlige følelser, kan vi ikke tro annet enn at Marias moderhjerter må ha følt smerte.

Første gang i Kana, den lille by i Galilea, hvor det blev holdt et bryllupp, og hvor Jesu mor var tilstede, og hvor også Jesus og Hans disipler var innbudt. Under måltidet slapp vinen opp før tiden. Jesu mor sa da til Ham: «De har ikke mere vin». Jesus svarte: «Kvinne, hvad har jeg med dig å gjøre. Min time er ennu ikke kommet.» (Joh. 2, 4).

Jesus svar forbauser oss. Men Maria forstod det, og hun sier straks til tjenerne: «Hvad Han enn sier eder, det skal I gjøre». Jesu svar var ikke uhøflig, men det viser, at det gamle forhold mellem henne og Ham er forbi. Nu har Han begynt sitt offentlige liv, Han lever ikke lenger for sin mor alene, og en mor lider alltid ved det, hvor selvfornektende hun enn kan være.

Og senere, da Jesus en dag hadde helbredet en besatt og utdrevet djevelen, og talte om Guds rike som var kommet til menneskene, da opløftet en kvinne av folket røsten og sa til Ham: «Salig er det liv som bar Dig og de bryster som Du diet». Men Han sa: «Ja, salige er de som hører Guds ord og bevarer det». (Luk. 11, 27).

Likeledes den gang, da Han talte til folket, og Hans mor stod utenfor med Hans brødre, det vil si Hans søskenbarn, og bad om å få tale med Ham. Da sa én til Ham: «Se, din mor og dine brødre står utenfor og spør etter dig.» (Matt. 12, 48). Men Han svarte ham og sa: «Hvem er min mor og mine brødre?» Og Han så på alle dem som var tilstede, og sa: «Se min mor og mine brødre; for den som gjør Guds vilje er min bror, min søster og min mor.»

Ved disse to anledninger viser Jesus ingen forakt for sin mor. Han vil kun fremheve at det åndelige slektskap som opstår, når mennesker lytter til Guds ord, har forrang for det kjødelige slektskap. Kristi slektinger, og særlig Hans mor, var derfor Hans slektinger i dobbelt forstand, både etter kjødet og ennu mere etter ånden.

For oss troende er disse Jesu svar helt klare, men tenk på Jesu mor som kom for å se sin sønn og for å tale med Ham —! Ja, det ser etter Evangeliet ut som om dette moderlige ønske ikke blev oppfylt: Var det mulig annet enn at Maria ikke følte smerte i slik en stund?

Og nu kommer vi til morens største smerte, til Sønnens død. (Joh. 19, 25).

Maria stod ved Jesu kors sammen med Johannes. Da Jesus så sin mor og den disippel som Han elsket, sier Han til sin mor: «Kvinne, se din sønn». Derpå sier Han til disiplen: «Se din mor».

Ak, hvilken smerte for Maria!

Tradisjonen forteller at Maria møtte sin Sønn på veien til Golgata, og at hun, time etter time, blev vidne til alt hvad Jesus led. Det måtte for henne være like så mange sverd som gjennemboret hennes sjel.

Vi kan ikke tvile på, at hun her ved korset lider alle de Jesu lidelser, som er gått forut. Hun oplever Jesu dødsangst og bedrøvelse i Oljehaven, da hun hører Hans rop: «Min Gud, min Gud, hvorfor har Du forlatt mig?» Hun oplever hudstrykelsens pine, da hun nu ser Jesu legeme bestenkt med blod. Hun oplever torne-kroningens skjensel, da hun ser Jesu tornekrone hode og leser innskriften: «Jesus av Nasaret, jødernes konge».

Vi evner ikke å forestille oss Marias smerter ved korset: Hun som var mor fremfor alle mødre, og derfor har lidt mere enn alle andre mødre. Hun var Frelserens mor og mor til alle syndere Han skulde frelse: Hun var Jesu mor og vår mor.

Og derfor ber vi særlig i mai måned til vår Frelser Jesus ved Maria: *Hellige Maria, Guds mor, be for oss syndere.*

Mot målet.

*Lær mig bestandighet, I norske fjelle
med evig sne om eders steile topp,
lær mig — et kryp, som mine år kan telle,
å peke trofast imot himlen op!
Og lær mig nøisomhet, I graner ranke,
som selv i klipperiften røtter slå,
at jeg kan finne hvile i den tanke,
at det er godt på klippegrunn å stå.*

*Lær mig frimodighet, I muntre fosser,
som iler fremad under evig sang!
Lær mig å rydde bort hvad fientlig trosser,
at også jeg kan målet nå engang.
— Det hav hvortil mitt hjertes lengsler stunder,
og i hvis dyp sig taper hvert et savn.
Det store hav foruten skjær og grunner,
som er allkjærlighetens åpne favn!*

Adolf Langsted.

Sann og falsk mystikk.

I religiøse skrifter støter man ofte på ordet *mystikk*. Man sier, «at der gå et mystisk drag gjennom verden og hele vårt religiøse liv burde bli mer gjennemtrent av denne mystikk».

Hvad er så denne mystikk, og hvad betyr den?

Ordet stammer fra det greske ord «myå» og betyr egentlig: å lukke øinene til. I overført betydning og anvendt på det religiøse liv er mystikk en særlig måte å dra sig tilbake i sig selv. Som følge av, at den vender sin oppmerksomhet fra omverdenen og koncentrerer sig helt om en indre samling, vil mystikken som sitt mål nå en sjelens forening med Gud.

Vi kan jo alle forene oss med Gud gjennom bønn og i betraktning, men denne form for forening skjer ad den almindelige tenkningens vei, idet vi lar bønnens ord eller betraktningens enkelte punkter vekke i oss troen, håpet, kjærligheten, angren og andre dyder, hvorved vi umiddelbart eller middelbart kommer i forbindelse med Gud. På denne måte går man altså gjennom ettertanke frem fra den ene innsikt til den annen. Vi kunde godt betegne det som en slags skolert erkjennelse og forestilling av Gud og hans egenskaper.

Men mystikken er en Guds-erkjennelse, som mer ligner beskuelse av et bilde. Når vi oppmerksomt ser på et bilde beskjeftiger vi oss mindre med enkelthetene enn med det samlede inntrykk. Billedet som helhet begeistrer og henriver oss. Således er også mystikken en direkte fordyppelse i Gud, i Hans guddommelige vesen med alle dets egenskaper — fremfor alt Hans kjærlighet og godhet — og fra denne fordyppelse stråler inn i sjelen et lys og en varme som griper hele mennesket med legeme og sjel.

Denne sjelsfordyppelse har forskjellige grader, og kan stige like til den såkalte ekstase: henrykkelse. Som man ofte sier om noe som begeistrer oss — det være et bilde, et skuespill, et musikkstykke, at det «henriver» oss — således også med mystikken. Det er en indre opplevelse av Gud, en følelse av Hans tilstedeværelse, som ofte kan være så sterk, at det for den som oplever det kan føles næsten knusende. De gamle mystikere har skildret det som om de *berørte* Gud, *så* og *smakte* Ham. Man kan i det store og hele betegne den mystiske tilstand som en av Gud skjenket beskuelse av sannheten, forbunden med en sikker følelse av en uendelig glede over Guds nærvær og virksomhet.

Men ved siden av mystikken kan man også tale om en mysticismus, og forstår dermed alle de villfarelser som på dette gebet er mulig og — hvad historien kan fortelle mangt og meget om — også har funnet sted og finner sted. Det hender nemlig ofte at fantasien driver sitt spill med fromme sjeler, og disse da i god tro utgir for guddommelig åpenbaring hvad de oplever.

Imidlertid har man ubedragelige kjennetegn på hvorvidt man står overfor sann eller falsk mystikk. Falsk mystikk kjennes på: 1) At vedkommende er optatt av sig selv og hårdnakket holder fast ved sine egne meninger

og dommer. 2) Søker stadig å gjøre sig bemerket ved å la andre vite hvilke nådesbevisninger de har kunnet glede sig ved for derved å påkalle interessen. 3) Vil alltid helst tale om sig selv. 4) Sorg og motvilje når de tror sig forurettet. 5) Stadig krevende trøst av andre, og især søkende en slags sentimental tilfredsstillelse ved religiøse handlinger. 6) Et pirrelig og uomgjengelig vesen. 7) Mangel på lydighet og underkastelse overfor de foresatte.

Den fruktbarste jordbunn for slik falsk mystikk er især hos kvinner det såkalte hysteri, med hvilket der i almindelighet er forbundet en kolossal hovmot og stolthet og en lyst til å gjøre sig ustanselig bemerket av alle. Hos disse mennesker er ofte forstanden så ringe, at de umulig kan hevde sig ved den og hvad den kan yde, og de søker da på følelseslivets område gjennom sin religiøsitet å gjøre sig bemerket, da det er vanskelig å utøve en effektiv kontroll på disse felter.

Radikalismens psykologi.

Efter P. Pribilla, S. J.

I noenlunde normale tider vil den overveiende del av menneskeheten forstandsmessig eller ved klok ledelse bli forskånet for radikale strømninger. Men tar den timelige nød ved en eller annen særlig begivenhet til, taper menneskene lett sin sikkerhet og dermed også den sjelelige likevekt. Så løper de den fare å forlate den klare besinnelses vei for å forskrive sig til en eller annen radikal profet — og i denne stilling befinner vi oss idag. Mens noen holdningsløst utleverer sig til fanatismen i en eller annen form, er der andre, som står fullstendig rådløse overfor den, fordi de ikke kan forstå noe av det som dog foregår like for deres øine. Imidlertid kommer både det ene og det annet utelukkende av uvidenhet med historiens gang. Hvis ikke mennesker vegret sig så hårdnakket ved å ta mot noen belæring av historien, kunde de ut av den øse megen forståelse av begivenhetene av idag. Da vilde de ikke stå så uforstående overfor alt som skjer — som om det var noe nytt og noe som aldri før hadde forekommet. I virkeligheten er nemlig radikalismen en bevegelse som i historiens løp under vekslende ytre former fra tid til annen har gjentatt sig med en fullstendig lovbunnen psykologisk regelmessighet. Oldtidens blodige partikamper og slaveopstander, bondekrigene og bondeoprørene i middelalderen, den franske revolusjon, socialismen, anarkismen, kommunismen, er alle i bunn og grunn de samme foreteelser.

Radikalismen er noe vesensforskjellig fra reformvilje og reformbevegelser. Ifølge sine programmer vil alle partier tjene folkets vel og forbedre de bestående tilstander. Men mens reform er en evolusjon — d. v. s. en organisk utvikling av det bestående innenfor rammene av de gjeldende rettsbegreper, så vil radikalismen revolusjon, d. v. s. omstyrning av alt det bestående og innsettelse av noe helt nytt, noe helt annet. I dette

«helt annet» ligger radikalismens hemmelighet. Ligger dens tryllekraft.

Radikalismen er ifølge hele sitt vesen fremtidsmusikk: den krever mennesker som vender sig bevisst bort fra både fortid og nutid, og uten kontinuitet vil erobre fremtidens land. Herav kommer de radikale partiers mildest talt brokete sammensurium av meningsfeller. Ofte er det rotløse mennesker som av en eller annen grunn er blitt slått ut fra sin bane, og som nu mener å kunne erobre sig en posisjon ved å stille sig i spissen for de utilfredse og spille en rolle der. Det er en historisk kjensgjerning, at næsten alle åndelige førere for proletariatets revolusjoner stammer fra intelligenskretser i samfundet. — En annen radikalgruppe dannes av idealister, som på grunnlag av sine nasjonale følelser, eller grepen av medlidenhet med folkets kår, krever en forbedring av samfundsforholdene ut fra sine brennende sjeler. Derfor forstår man hvorfor man nettop i de radikale partiers rekker finner så mange prektige, edle og opofrende personligheter, som stiller sig helt i partiets tjeneste uten derfor å billige alt, hvad partiet vil eller forlanger gjennomført. Erfaringen viser at på ungdommelige sjeler har radikalismen en stor og begeistrende innflytelse. Ungdommen har jo alltid en forkjærlighet for å gå løs på verden for å se, om de ikke kan rokke litt på den. Lett til å bevege og lett til å begeistre strømmer de villig hen der hvor de store ord lyder!

Dog — hovedmassen av tilhengerne kommer fra de utilfredse og forbitrede kretser, som ved å slutte sig til de radikale partier kan skaffe sig luft for alt sitt hat og sin bitterhet mot de bestående forhold. Selv oldinger, hvis liv holder på å ebbe ut, klamrer sig til det håp at radikalismens seir skal skaffe dem alle skuffede forventninger opfylte! Og op om disse elementer slutter sig de rene røvernaturer, som alltid er villige til å la sig hverve hvor der er utsikt til leven og utsikt til mulig å få fordeler, som ikke fås under mer lovlydige former.

Hvad der knytter de meget forskjellige grupper sammen innenfor de radikale partier er den fullstendige avstandtagen fra de bestående forhold og håpet om å kunne komme til makten for å realisere sine utopier. Det som forener dem er altså i første rekke noe helt negativt, som trær tydelig frem og pleies omhyggelig: Ned med det bestående!

I annen rekke kommer de positive mål, som ofte fortoner sig i svært ubestemte konturer. Store vellydende ord som frihet, makt, ære o. s. v. spiller en hovedrolle, og man ser ikke så gjerne at noen søker en nærmere redegjørelse for partiets programposter eller hvorledes man har tenkt sig å gjennomføre dem. Man undgår all saklighet, og på nærgående spørsmål gir man det svar, at man ikke ønsker å utlevere sine planer til motstanderne.

Da radikalismens mål er å tilrive sig all makt er det gitt, at alt settes inn på en hensynsløs bekjempelse av all motstand — av alt som sperrer veien for den til det forjettede land. Derfor må der stadig agiteres — først i små kretser, så i pressen, i forsamlinger og i velldige demonstrasjonstog, at offentlighetens interesse

stadig kan holdes våken, og man stadig kan få nye tilhengere. Alltid må der skje noe — og denne stadige uro er det som er så tiltrekkende for ungdommen, som alltid ønsker at der skal være noe på ferde som kan tiltale dens nysgjerrighet, uro og bevegelsestrang.

Det bærende i all agitasjon er alltid de grelle beskrivelser av den herskende nød, urettferdigheten i de bestående forhold og menneskehetens ulike kår. Utilfredsheten må opprises, så det blir oprør, og dette oprør må rettes mot representantene for det bestående statsstyre, som ved sin uduelighet og sin forvorpethet er skyld i alle ulykker. Man overskyller sin motstander med en kritikk, som ikke tillater noen rolig saklig drøftelse. Radikalismen ser hos sine motstandere prinsipielt kun det slette, og underlegger alle deres handlinger de laveste motiver, mens den selv ikke betenker sig på å forvanske alle realiteter, og forblindet i sin partilidenskap enn ikke viker tilbake for å utlevere sin egen nasjon til fremmede makter.

Når et radikalt parti kommer til makten har det gjerne en del gode stillinger å belønne sine tilhengere med — og ofte kan det i den første tid regjere utmerket, fordi det med letthet kan gjennomføre reformer, da det ikke tar hensyn til lov og rett. Men snart kommer der et tilbakeslag. Den nye regjering får presis de samme vanskeligheter å kjempe imot som den gamle hadde, og selv radikalismen kan ikke frembringe mirakler, men må i det lange løp arbeide sig stykkevis frem, hvortil den mangler alle forutsetninger. Ofte behøves der bare et par måneders regjeringstid til for at menneskene kan se hvor håpløst all radikalisme spiller fallitt. — Men der må langsomt og målbevisst arbeide til for å bortmane revolusjonens og radikalismens spøkelse — diskusjoner hjelper ikke og heller ikke ettergivenhet, som kun vil bli utlagt som svakhet og styrke partiets frekthet. Det eneste som hjelper er en fast hånd på statens ror, en effektiv beskyttelse av borgerens liv og eiendom, og arbeidet med en rekke konkrete mål, som alle må ta henblikk på å lindre den bestående nød ad evolusjonens vei.

Den eukaristiske kongress i København.

Norge vil bli representert av Administrator Pastor *Irgens* ved kongressen. Dessuten vet man at Islands biskop *Meulenberg* kommer samt biskoppen av Liège, Mgr. *Kershoffs*. Den kjente predikant, Redemptoristpater *Pheyskens* fra Belgien og abbeden fra Premonstratenser-Abbediet Bois-Seigneur-Esaac, Belgien, kommer likeledes.

Følgende taler er foreløpig innskrevet:

Ved barnegudstjenesten (fredag 19. august): Pastor C. Javorski. — Fordrag om messeofret (fredag ettermiddag): Pater A. Menzinger. — Ved møtet i biskoppens have (lørdag ettermiddag): Lærer H. D. T.

Kjærulf: Alterets Sakrament — verdens lægedom. Assistent Enoch Hiorth: Eukaristien og det danske folk.

Ved møtet søndag ettermiddag: Sogneprest J. Koch: Kristi legems korstog. — Søndag aften: Fakkeltale av Pater Bender.

Det bebudede eukaristiske skuespill heter: «Lægedom for alle sår», og barn fra Aarhus opfører: «Barnelek omkring barnevennen» — begge stykker er forfattet av H. D. T. Kjærulf.

Under pontifikalmessen søndag formiddag synger hele forsamlingen Missa de Angelis og Credo III (Koral).

Hvorledes skoleelever ønsker sig sin lærer:

«Hvis jeg kunde velge vilde jeg ha ham ung —!»

Der er utkommet på Herders forlag en bok, som med rette har vakt stor oppmerksomhet i Tyskland. Bokens navn er «Der ideale Lehrer», og forfatteren — eller rettere sagt den som har samlet stoffet — er Martin Keilhacker. Mange tusen elever har gitt sitt besyv med og alt kommer under behandling hvad der overhodet kommer inn på spørsmålet: lærer og elev. Man har fått representanter med fra alle de forskjellige skolesystemer, som særlig i Tyskland florerer, og man kan derfor trygt si at boken gir et typisk bilde av den moderne skoleungdoms mentalitet — og man kan tilføie: et meget gledelig bilde! Alle stemmer overens i at det er nødvendig å arbeide for å lære, og selv de som ønsker, at timene skal kunde gi rum for spøk og moro, vil at undervisningen ikke må lide under det — de fleste ønsker sig til og med strenge lærere! Men først og fremst forlanger de alle rettferdighet av en lærer og — at han skal være ung. I dette ligger der en usedvanlig sund følelse for det viktigste hos alle overordnede: at de er utviklingsdyktige og ikke stivnet inn i meninger og standpunkter, som så lett hender når et menneske blir eldre. Der går i denne bok — som i hele tiden — en bevegelse som fører bort fra det blendverk, at det fortrinsvis er alderdommen eller de såkalte «modne år» som berettiger et menneske til de ledende stillinger. Mer og mer ser man nu overalt i verden at yngre og til og med unge menn ansettes på poster hvor man hittil kun har hatt de «gamle av dager». At systemet fortrinsvis slår igjennem ved kristne og i kristelig ånd ledede skoler er ikke så underlig: vår Frelser var jo selv ung da han virket her på jorden og helliget ungdommens arbeide gjennom *sitt*, og ingen tenkte den gang på å si, som man i forrige generasjon så ofte hørte, når talen var om å besette rektorembeder: «Det er en utmerket lærer, men han er altfor ung!» Elevene nu finner ifølge denne bok altså absolutt ut fra et riktig instinkt, at deres lærere skal være unge, selv om de gjerne vil ha dem strenge og krevende. — Vi skal iøvrig senere komme tilbake til den.

Fortvile eller håpe?

Man hører ofte fiendene av vår hellige religion si, at kristendommen har utspillet sin rolle i verden og tapt sin makt over sinnene. Den blir kun holdt oppe ved kunstige midler, og de som skal begrave den venter allerede utenfor døren.

Det er ingen ny tanke — allerede for mer enn tusen år siden sa den avsyndige keiser Julian nøiaktig det samme, mens i det 18. århundre de franske fritenkere med Voltaire i spissen svor kristendommen undergang og proklamerte dens snarlige ende hvad revolusjonen mente å ha fullbrakt, da den ikke alene erklærte kristendommen for avsatt, men også rolig detroniserte Gud selv og satte i hans sted en skuespillerinne som «Fortnuffens gudinne» på alteret. Men allikevel har dette tørre Kirkens tre ustanselig skudt friske blader og båret skjønne frukter inntil den dag i dag. Og selv om vi sammenligner den katolske Kirke idag med middelalderens trosssterke Kirke, så kan vi i mange ting se en stor og gledelig fremgang. En sådan hengivelse til den hellige Eukaristi, som vi oplever i våre dager, kan middelalderen, til tross for de herlige bygningsverker den opførte til ære for det alltid tilstedeværende hellige sakrament, dog ikke opvise. Og tross de mange ordens-, selskaps- og broderkretser som middelalderen hadde, så kan den dog ikke fremvise et slik karitativt arbeide som utfoldes i våre dager med sine kjærlighetsgjerninger på nær sagt alle områder.

Sant nok er gjennom reformasjonen og det tiltagende fritenkeri Kristi hjord mindre, men tilslutningen til den gode hyrde har i våre dager et mer bevisst og innerlig preg enn før, hvor man ofte nøiedes med den rent ytre tilknytning. Allikevel ser det ikke bra ut blandt oss. Troen, håpet og kjærligheten — de tre oss i dåpen skjenkede overnaturlige dyder har blandt mange mennesker og selv blandt de som er døpt og opvokset i den katolske Kirke, tapt sin vekstkraft. Hos mange — om de enn deltar i de kirkelige handlinger — er tvilen tilstede, selv om den er ufrivillig, og derfor ingen synd — allikevel er de ikke mer glade og sterke i sin tro.

Og mange er skuffet i sine håp! De fortviler, fordi kampen for tilværelsen er så håpløs vanskelig i våre dager med den store arbeidsløshet og de usikre forhold overalt, og alt ser så mørkt og stengt ut — selv kjærligheten synes forsvunnet! De hater — skjønt vår himmelske Frelser alltid formante oss til å elske våre fiender, og selv gav oss eksemplet ved å be for de som korsfestet ham: «Fader, forlat dem, ti de vet ikke hvad de gjør!»

Engang på korstogenes tid drog tyskere, franskmenn og englendirere side om side i hellig begeistring ut for å erobre de steder, hvor Frelseren hadde levet, tilbake til den kristne menneskehet — nu har vi oplevet å se de samme nasjoner med korsets hellige tegn ennå i sine faner dra mot hverandre og kjempe til den siste gnist av menneskelig broderkjærlighet slukkedes i hatet mellom folkene. Og som det sørgeligste: vi har oplevet å se menn, som kaller sig kristne, *forsvare* det grusomme utslag av hat mellom brødre, som en krig er!

Det er noe uendelig tragisk, at de samme nasjoner, som er stolte av sin innsatts på misjonsmarkene og ofrer store summer på å lære de stakkars hedninger den kristne tro, den kristne kjærlighet og den kristne kultur — i sine egne land glemmer så fullstendig overfor sine naboer å utøve de samme dyder, at noe så forferdelig som den siste verdenskrig har kunnet finne sted.

Ja, begynner man å tenke slik, så har man rett i å se pessimistisk på det såkalte kristne Europa, og man minnes Frelserens sorgfulle ord over Jerusalem:

«Visste du dog på denne din dag hvad der tjener til ditt beste, men nu er det skjult for dine øine!»

Men skal vi allikevel fortvile? Skal vi virkelig tro, at Europa avkristnes og at det ikke vil vare lenge før Kirken vil føre en skinntilværelse? Selvfølgelig skal vi ikke *det!* Men hvor finnes hjelpemidlene?

I *kjærligheten!* Som kjærligheten for 1900 år siden gjennom de første kristne *vant* verden, skal den nu *gjenerobre* den for Kristus. Kjærligheten er troens vokter — uten den er troen død.

Og dette kjærlighetens apostolat kan enhver utøve i sin krets, selv om den er nok så liten. *Det* hjelper meget bedre enn bare å klage over tidenes tilstand! De som virkelig ønsker bedre tider må legge ryggen til selv og først og fremst begynne med sig selv — med å la et kristelig sinnelag gjennomtrengte en inn til den innerste krok av ens sjel.

«Utilfredshet» — sa engang Rathenau — «er *intet* sinnelag og ingen idé. Den ytre revolusjon er kommet den indre i forkjøpet, derfor bærer den alle de nedverdiggende tegn på å være en klassekamp. En revolusjon *til* er det eneste som kan redde oss, men det må være en *indre* revolusjon av sinnelaget. Kjærligheten og ansvarsfølelsen må reise sig til kamp i hvert enkelt menneske og forvandle det til en kristen karakter.»

Min kommode.

Oversatt fra fransk. Innsendt fra Trondheim.

Jeg er nu 70 år og liker å gjenopleve mitt liv i erindringen — men vær ikke redd for at jeg skal komme med en sentimental historie! De unge synes alltid at de gamles erfaringer ikke kommer dem ved — allikevel kan de ofte høste litt nytte av dem. Og forøvrig: jeg akter ikke å presentere *mitt* indre for dere — det er min kommode, jeg hadde tenkt å vise dere — for noen og enhver kan ha nytte av å gjennomstøve et slikt gammelt inventar og der finne igjen sporene av sine følelser og sine vaner. De stumme ting som omgir oss kan ofte være så fulle av anklager, når de oppfrisker erindringer om gamle dårsaker og så fulle av påminnelser — og de påminnelser vil jeg idag forsøke å gjøre eder delaktig i:

Så trekker vi første skuffe ut! Den inneholder kvittringer, og det morer mig å se hvor pent jeg har buntet dem sammen — hvert år for sig. Det vidner dog om at jeg er en ordentlig natur — men — hvormange av dem forråder ikke min skjodesløshet og mine luner! Bare unødvendige utgifter — bare forgjengelige inn-

kjøp! Jeg synes at der står på baksiden av hver eneste kvittering: «Forfengelighet!» «Dumhet!» — jeg orker ikke å lese mer i dem, men puffer skuffen i. Men tro mig, kjære leser, det er best om du kan undgå å lære denne mismodige følelse å kjenne ved å overvinne din forfengelighet og fornøielsessyke — tro mig: Du vil bli lykkeligere ved å gi de fattige og trengende de penger som du nu kaster ut til dine innfall og dine idéer!

Anden skuffe: Recepter og pulverkvitteringer og doktorregninger og massasjebehandlinger — de hvisker: av jord er du kommet og til jord skal du bli — har jeg ikke vært altfor optatt av min helbred? Kunde jeg ikke istedet for stadig å pleie mitt legeme ha ofret litt mer tid på pleien av min sjel, som er så langt mer nødstedt?

Tredje skuffe: Dens innhold er nok så fornøielig: Prøver på forskjellige stenarter og skjell — små interessante ting — 20 forskjellige slags samlinger, men alle såvidt bare påbegynt og så igjen avbrudte. Et bevis på min ustadighet og lyst til forandring. Hadde jeg ikke gjort bedre i å samle på dyd, tålmodighet, føielighet o. s. v.?

Fjerde skuffe: Gamle venners brever — noen er døde og bare deres navn lever henede på deres gravstener — andre har forlatt mig og er gått sine egne veier. De døde er døde og deres minne vekker bare sorg — men de andre — tanken på dem vekker bitterhet, vekker smerte. Vi har trodd det samme, elsket det samme, håpet det samme — og så forlater de oss og blir gudsbespottere, disse småskje våre kjæreste venner. Nu ler de og spotter av det som engang var dem like så hellig som det er oss — å, hvordan vil det gå disse på dommens dag?

Femte skuffe: Her er mitt lille hemmelige skrin — jeg må stanse for hjertet banker og hånden skjelver. Alle mine kjæreste erindringer fra den gang — mitt livs dikt: en visnet laurbærgren forteller om mine triumfer på skolen — et bilde av mig i konfirmasjonsdrakt forteller om den skjønneste dag i mitt liv — en hårlokk som har tilhørt min uforglemmelige moder — og så mine intimeste og helligste erindringer fra min lykkeligste tid. Alle de gulnede brever som forteller om kjærlighet som bare var illusjon — ut av et av disse brever faller noen små visne blomster: hvor er du nu, min venn, som plukket og gav mig dem? Jeg hører ennu dine kjærlige ord — akk, hvor meget skulde bli anderledes, kunde jeg nu leve livet om igjen!

Lykkelige ungdom, så rik på forhåpninger: måtte dere aldri komme til å ønske således!

Jeg lukker skuffene i og dreier nøklen om. Min sjel har gitt avkall på de ting som leves henede — den har kastet anker i en eneste tanke, på engang uforanderlig og uuttømmelig — en tanke som et uhyre stort hav, alltid det samme og dog nytt ved sin uendelighet og sine store dønninger: evigheten. Og jeg fylles med glede og håp når jeg tenker på den reise jeg snart skal tiltre på det. Jeg aner en horisont, som ruller sig op for mig og som stråler et velkommen imot mig — — —

Herhjemme —:

Fra redaksjonen:

Grunnet Pinsen og 17. mai utkommer neste nummer av «St. Olav» først fredag den 21. mai.

Oslo.

St. Sunnivaskolen avholdt den 6. ds. en gymnastikkopvisning for elevenes foreldre og pårørende under ledelse av sin dyktige unge lærerinne, fru Lyhmann, som før har undervist i St. Jeanne d'Arc skolen i Kjøbenhavn. Opvisningen, som blev akkompagnert av søster Regina, gjorde stormende lykke, hvad der var særdeles forståelig: det er lenge siden vi har overvært en gymnastikkprestasjon, som i den grad virkelig var beregnet for pikefysikken, og hvor resultatet derfor virket så ualmindelig harmonisk, fordi gratien og skjønnhetens fordringer i første rekke var tilgodesett — først i annen rekke kom styrken. Meget bidrog også de vakre drakter til det taltalende inntrykk man fikk av hele undervisningsmetoden — men det som mest slog en tilskuer var den umiskjennelige glede hvormed elevene utførte de enkelte øvelser. Et islett av plastikk bidrog sitt til å gjøre hele opvisningen avvekslende, og såvel lærerinnen som elevene hadde vel fortjent den applaus som rett som det var avbrøt prestasjonene og antok en ovasjonsmessig karakter da klassene til sist danset ut i et forrykende tempo. Applausen gjaldt også den sikre musikkledsagelse.

Tønsberg.

Søndag den 8. mai fikk vår menighet besøk av Administrator Irgens som efter høimessen meddelte fermingens sakrament til nogen av menighetens medlemmer. Efter evangeliet holdt Pater Leo v. Eckeren en preken over innstiftelsen av fermingens sakrament, mens Administratoren i sin tale efter messen dvelte ved sakramentets virkning. Den vakre høitidelighet blev fulgt med andaktsfull opmerksomhet av de mange tilstedeværende og fermingene var synlig grepet. Efter messen hilste menigheten på Administratoren, som uttrykte sin glede over å få anledning til å stifte bekjentskap med de troende i Tønsberg og omegn. Om aftenen holdtes det en festandakt hvorunder Administratoren talte om den kirkelige læremyndighet for en interessert tilhørerskare. — Mandag aften vendte Administratoren igjen tilbake til hovedstaden.

Arendal.

Kristi Himmelfartsdag blev en velsignelsesrik festdag for St. Franciskus's menighet i Arendal. Hans Høiærverdighet Pastor Irgens besøkte for første gang Arendal som overhyrde og meddelte fermingens sakrament til en voksen konvertitt og til 5 av menighetens barn. Efter messen holdt Administratoren en utmerket tale til fermingene om den Helligånds nådevirkninger i menneskehjertet, hvorefter den vakre fermingshøitidelighet fant sted. — Om eftermiddagen holdt Pastor Irgens en ypperlig tale i vårt lille overfylte kapell. Den handlet om Kirkens lære og blev påhørt med stor opmerksomhet. På en enestående klar og lettfattelig

måte fastslog han *Pave-dømmets* berettigelse som en autoritet innstiftet av Kristus selv, et ufeilbart lære-embede, hvilket bekreftes på mange steder i bibelen ved Jesu egne ord og apostlenes og evangelistenes utsagn. — Efterat Pastoren også hadde forrettet maiandakten, sluttet vi dagen med en overmåte hyggelig fest, hvortil St. Franciskus-søstrene hadde innbudt hele menigheten. Festen blev holdt i et av de vakreste selskapsværelser i Arendals rådhus, og da Hans Høiærverdighet, fulgt av velærverdige Pater Hol og broder Theobaldus, kom inn i salen, blev han møtt med håndklapp og avsyngelsen av en meget vakker sang på melodien: Ja, vi elsker dette landet. Derpå ønsket Pater Hol Administratoren velkommen til Arendal, og søstrene skjenket vin og bød rundt alle de gode saker, der stod opdekket på et bord midt i salen. Om en stund takket Pastor Irgens for talen, hilste fra vår første kjære sogneprest og utviklet for oss de ordninger, som Vikariatet hadde planlagt for skole og menighetslokale, en ordning, der dog skulde utestå, til der blev bedre tider. Så sang skolens minste elever, under ledelse av søster Rosa, endel sanger, og siden fikk vi vakker musikk av ingeniør Bang og hans to eldste barn, der foredrog 3 numre på cello, violin og piano. — Dagens voksne fering fremsa flere dikt, hvorav et på landsmål, og i pausene gikk Hans Høiærverdighet omkring og hilste på alle, og den helt igjennem hyggelige fest avsluttedes med sang av Olavs-hymnen. Da geistligheten forlot salen, roptes der: «Velkommen igjen!» så man kunde tydelig forstå, at Hans Høiærverdighet hadde vunnet Arendals menighets hjerter.

X.

— og derute:

Rom.

Kardinalstatssekretær Pacelli har i sin nye verdighet som storkansler for det pavelige institutt for kristelig arkæologi holdt en glimrende tale for en strålende forsamling av de berømteste historikere og arkæologer, som var tilstede for å feire prelaten, universitetsprofessor dr. Johan Peter Kirsch, i anledning av hans 70 års fødselsdag. I dagens anledning er der utgitt et arkæologisk festskrift av stor interesse.

De nye Vatikanfrimerker.

Efter hvad «Corrispondenza» meddeler vil de nye Vatikanske frimerker omfatte en serie på 18 stykker istedetfor som nu 15. Nyhetene er: et 12½ centisimimerke til frankering av trykksaker, og et på 1 lire samt et på 20 lire for pakkepost. Det nuværende frimerke på 2.50 lire til rekommanderte brever til utlandet vil bli remplacert av et på 2.75 lire.

Den samlede serie har seks forskjellige tegninger: 1) Pave Pius XI's våben. 2) Vatikanpalasset. 3) Vatikanets haver med St. Peterskuplen i bakgrunnen. 4) Pius XI's portrett. 5) St. Peter. 6) Prospekt av hele Vatikanbyen.

Særlig opmerksomhet fortjener tegningene på de tre siste, som er utførte av en italiensk og en østerriksk

kunstner. Disse merker er dobbelt så store som de andre for å la billedene komme til sin rett.

Hele serien koster tilsammen 49,75½ lire, mens den nuværende, som våre filatelister vil vite, koster 28,20 lire. De 20 millioner frimerker, som trenges til en første utgave, vil bli utsendte i løpet av sommeren og straks komme i handelen.

Rom.

«Annuario Pontifico» — den pavelige årbok — er nu utkommet for året 1932. Den innledes med et utmerket nytt bilde av Hans Hellighet og med ham åpnes også fortegnelsen over det katolske hierarki. Paven står som prefekt for de tre pavelige kongregasjoner for det hellige officium, Konkistorialkongregasjonen og den orientalske Kirkes kongregasjon. — Kardinalkollegiet består i øieblikket av 54 kardinaler, hvorav 28 er utlendinger og 26 italienerne. Av disse purpurbærere er en utnevnt av Leo XIII, nemlig kardinal, friherre von Skribensky, ni av Pius X, 14 av Benedikt XV og 31 av Pius XI. Antallet av Patriarker, Erkebiskopper, Biskopper, Apostoliske Vikariaters, Prefekturers og enkelte Prelaturers overhoder beløper sig til 1609, hvorav 673 i Europa, 545 i Amerika, 277 i Asien, 140 i Afrika og 47 i Australien.

Den Hellige Stol har diplomatisk representasjon i 37 stater og envidere 22 apostoliske delegasjoner uten diplomatisk karakter. Det diplomatiske korps ved Vatikanstaten omfatter representanter for 35 stater samt Malteserordenens gesandt.

Nye Karmelittneklostre i misjonslandene.

Den gamle berømte Karmeliterordens søstre utfolder bestandig den største og velsignelsesrikste virksomhet på misjonsmarkene. Til de i forveien bestående 22 misjonsklostre er der i det siste år kommet fem nye: De engelske karmelitterinner fra Darlington grunnet et Karmel i Johannesburg, Transvål — midt under borgerkrigen anla Kinas biskop et kloster i Tschong-king, Den hellige Theresia av Hues søstre (Annam) forgrente sig til Phat-Diem. I Britisk Borneo grunnla spanske karmelittinner et kloster i Penampang. I det nyåpnede Karmel i Kanton blev i Januar den første kinesiske postulant optatt med stor høitidelighet og efterfulgt av flere kineserinneres inntreden. I Bangalore i Indien har fem franske søstre opprettet nok et karmelittnekloster.

Frimureriet.

Frimurerens kjente agitator, Ossian Lang, gir for året 1931 følgende statistikk over de anerkjente organisasjoner: Europa har 741,735 medlemmer, Asien 7000, Afrika 4500, Nord-Amerika og de amerikanske kolonier 3,509,000, Mellem-Amerika 35,000, Sydamerika 50,000, Australien 192,300. Man anslår den samlede sum av frimurere til å være 4,539,535 — fordelt i 29,518 loger. Imidlertid må man huske at disse tall kun er tilnærmedesvisse, da store logeorganisasjoner nekter offentligheten noget som helst innblikk i logenes forhold, medlemsantall, kassebeholdning o. l.